

#65 GÜNDE AYT EDEBİYAT#

4.GÜN

“DESTANLAR”

DOĞAL DESTANLAR

*Söyleyeni belli değildir.

Yazının henüz bulunmadığı bir kültürde doğup kuşaktan kuşağa sözlü olarak aktarıldıktan sonra yazıya geçirilmiştir.

İslamiyet'ten Önceki Türk Destanları

1)**Yaratılış Destanı:** Altay Yaratılış Destanı evrenin yaratılışını , iyilik ve kötülüğün kaynaklarını anlatan bir destandır. Türkler tarafından kabul edilmiş , eski ve yeni dinlerin , özellikle de Şamanizm'in ve Budizm'in izlerini taşır.

2)**Saka Destanları:** a.Şu Destanı → Türkler → Makedonyalı İskender

b.Alp Er Tunga Destanı → Türkler → İranlılar

3)**Hun - Oğuz Destanı a.Oğuz Kağan Destanı :** Mete b. Atilla Destanı

4)**Kök Türk Destanları:** a.Bozkurt Destanı b.Ergenekon Destanı

5)**Siyenpi Destanları**

6)**Uygur Destanları:** a.Türeyiş Destanı b.Göç Destanı c.Mani Dininin Kabulü Destanı

İslamiyet'ten Sonraki Türk Destanları

1)**Kazak-Kırgız:** Manas Destanı

2)**Türk-Moğol:** Cengiz Han Destanı

3)**Tatar-Kırım:** Timur ve Edige Destanları

4)**Karahanlı Dönemi:** Satuk Buğra Han Destanı

5)**Selçuklu Beylikler ve Osmanlı Dönemleri**

a.Seyit Battal Gazi Destanı b.Köroğlu Destanı c.Danişmend Gazi Destanı

DÜNYA EDEBİYATINDAKİ DOĞAL DESTANLAR

Yunan Edebiyatı: Homeros'un İlyada ve Odysseia. Yunanlıların Troya Savaş'larına gidişlerini ve dönüşlerini anlatır.

İran Edebiyatı: Şehname(Firdevsi) İran'ın kahramanı Rüstem'in yiğitliklerini ve Büyük İskender'in İran'ı işgalini anlatır.

Fin Edebiyatı: Kalevela , doğaya karşı savaşan Finlilerin erdemlerini anlatır.

Hint Edebiyatı: Mahabbarata, Krişna ve Arcuna'nın kahramanlıklarını ; Ramayana Ayadhya prensi Roma'nın yaşamını anlatır.

Alman Edebiyatı:Nibelungen Hun-Germen savaşlarını anlatır.

İngiliz Edebiyatı: Beowulf'un bir canavarla mücadelesini anlatır.

Rus Edebiyatı: İgor, Kıpçak Türkleriyle Rusların yaptıkları savaşları anlatır.

İspanyol Edebiyatı: Le Cid, Rodrigo'nun Araplarla mücadelesini anlatır.

Fransız Edebiyatı: Chanson de Roland Müslümanlarla yapılan savaşları anlatır.

YAPMA DESTANLAR

*Bir şairin toplumu etkileyen herhangi bir olayı doğal destanlara benzeterek söylemesi sonucu oluşmuştur.

BATI EDEBİYATI

Latin Edebiyatı: Aenis(Vergilius)

İngiliz Edebiyatı: Kaybolmuş Cennet

İtalyan Edebiyatı: Kurtarılmış Kudüs(Tosso)

İlahi Komediya (Dante)

Çılgın Orlando(Aristo)

TÜRK EDEBİYATI

Çanakkale Şehitleri (Mehmet Akif Ersoy)

(Milton) Kuvay-ı Milliye Destanı (Nazım Hikmet)